

Näringsdepartementet

ILO:s rapport VII (1) om återkallande av konventionerna (nr 31) om begränsning av arbetstiden i kolgruvor, (nr 46) om begränsning av arbetstiden i kolgruvor (reviderad), (nr 51) om förkortning av arbetstiden vid offentliga arbeten, (nr 61) om förkortning av arbetstiden inom textilindustrin och (nr 66) om migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor

ILO-kommittén har genom remiss 1999-07-06 (N1999/8865/ARM) anmodats yttra sig över ILO:s rapport VII (1) Withdrawal of the Hours of Work (Coal Mines) Convention, 1931; the Hours of Work (Coal Mines) Convention (Revised), 1935; the Reduction of Hours of Work (Public Works) Convention, 1936; the Reduction of Hours of Work (Textiles) Convention, 1937; and the Migration for Employment Convention, 1939.

Kommittén har i sin tur remitterat ärendet till Svenska arbetsgivareföreningen (SAF), Svenska kommunförbundet, Landstingsförbundet, Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO) och Sveriges akademikers centralorganisation SACO).

Bakgrund

ILO:s styrelse och en arbetsgrupp under denna gör för närvarande en översyn av Internationella arbetsorganisationens (ILO) normverksamhet. Gruppen har identifierat ett antal ILO-konventioner som omoderna. Beträffande vissa av dessa konventioner har gruppen funnit anledning att föreslå en revidering. Beträffande andra har gruppen ansett att de är helt förlegade och inte längre tjänar ILO:s syften och föreslagit att de lyfts ut ur ILO:s regelverk.

I artikel 19 i ILO:s stadga återfinns regler för antagande av konventioner och rekommendationer samt om medlemsländernas förpliktelser med anledning av antagna konventioner resp. rekommendationer.

ILO:s styrelse beslöt på arbetsgruppens förslag att år 1997 sätta upp frågan om en ändring i stadgan på Internationella arbetskonferensens dagordning, vilken skulle göra det möjligt att upphäva en föråldrad konvention. Den beslutade stadgeändringen utgörs av ett tillägg till artikel 19 genom en ny punkt 9, som innebär att Internationella arbetskonferensen, på förslag av ILO:s styrelse, med två tredjedels majoritet kan *upphäva* en föråldrad konvention, som anses ha förlorat sin mening eller inte längre anses fylla ILO:s syften. Ändringsakten har ratificerats av Sverige (prop. 1997/98:185) men ännu inte trätt i kraft.

I samband med antagandet av ändringsakten beslöt konferensen att anta vissa följdändringar i Internationella arbetskonferensens arbetsordning. Genom ett tillägg till dess artikel 11 och en ny artikel 45 bis fastställs den procedur som skall följas vid *upphävande* av konventioner som är i kraft och *återkallande* av konventioner som inte är i kraft (sådana som inte trätt i kraft och sådana som upphört att gälla till följd av uppsägningar) och av rekommendationer. För återkallande av konventioner som inte är i kraft och av rekommendationer är denna procedur omedelbart tillämplig medan den beträffande upphävande av konventioner i kraft inte kan tillämpas förrän stadgeändringen trätt i kraft.

ILO:s styrelse beslöt i november 1997 att införa en följdändring i styrelsens arbetsordning genom en ny artikel 12 bis, varigenom fastställdes att ett beslut att på konferensens dagordning föra upp frågan om upphävande eller återkallande av en gång antagna instrument måste tas med minst fyra femtedels majoritet. Härigenom garanteras att ett sådant beslut inte kan tas med stöd enbart av två av de tre (regerings-, arbetsgivar- och arbetstagar-)grupperna i styrelsen.

Återkallande av fem konventioner som inte trätt i kraft

I mars 1998 beslöt styrelsen på förslag från arbetsgruppen att på konferensens dagordning år 2000 sätta upp frågan om återkallande av fem konventioner vilka inte trätt i kraft, samtliga antagna på 1930-talet. De fem konventionerna som föreslås bli återkallade är

- konventionen (nr 31) om begränsning av arbetstiden i kolgruvor,
- konventionen (nr 46) om begränsning av arbetstiden i kolgruvor (reviderad),
- konventionen (nr 51) om förkortning av arbetstiden vid offentliga arbeten,
- konventionen (nr 61) om förkortning av arbetstiden inom textilindustrin och
- konventionen (nr 66) om migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor.

Av de fem konventionerna har nr 31 och nr 46 visserligen erhållit två resp. tre ratifikationer men inte trätt i kraft eftersom de inte tillträtts av något av de större kolproducerande länderna. Konventionerna nr 51, nr 61 och nr 66 har inte erhållit någon enda ratifikation. Konventionen nr 66 är stängd för ratifikation sedan den reviderade konventionen (nr 97) om migrerande arbetare trätt i kraft.

De fem instrumenten har i Sverige anmälts för riksdagen i prop. 1932:18, 1936:15, 1937:56, 1938:45 resp. 1940:19.

Inför behandlingen år 2000 har Internationella arbetsbyrån utarbetat rubr. bakgrundsrapport, Report VII (1), inkl. ett *frågeformulär* som medlemsländerna ombeds besvara. Den innehåller även de fem konventionstexterna. Dessa bifogas här på svenska (bil.1-5).

Remissinstanserna

SAF, LO och TCO har besvarat remissen. SAF har inget att erinra mot att rubr. konventioner återkallas. LO tillstyrker förslaget från ILO:s styrelse att man återkallar konventionerna nr 31, 46, 51, 61 och 66 och att detta behandlas vid ILO:s 88:e arbetskonferens år 2000. TCO har inga invändningar mot att de rubr. konventionerna återkallas i enlighet med ILO-styrelsens förslag.

ILO-kommittén

ILO-kommittén tillstyrker, sedan inga remissinstanser anfört invändningar, ILO:s styrelses förslag att konventionerna nr 31, 46, 51, 61 och 66 återkallas.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande, ledamöterna Lidal, Delang, Wallstén, Laurent, Leopoldson, Edström, Nyberg och Zettervall-Thapper. Närvarande har varit ersättarna Dirke, Kruse, Malmberg, Brorsson, Olsson och Österberg och, adjungerade, Inger Andersson, N, Anna Nitzelius, N, och Tore Zetterberg, UD-GC, biträdande sekreteraren Sjöberg samt undertecknad sekreterare.

För ILO-kommittén

Anna Ekström

Kerstin Wiklund